

Maiju Laurila

Ajatusten kehollistuminen paritanssissa

Ajatusten kehollistuminen paritanssissa

Maiju Laurila
Opinnäytetyö
Kevät 2019
Tanssinopettajan tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Tanssinopettajan tutkinto-ohjelma

Tekijä: Maiju Laurila

Opinnäytetyön nimi: Ajatusten kehollistuminen paritanssissa

Työn ohjaaja: Petri Hoppu

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2019

Sivumäärä: sivut + liitteet
(33 +3)

Opinnäytetyössäni perehdyn paritanssitilanteeseen ja ajatuksiin, jotka mahdollisesti vaikuttavat tanssitilanteen miellyttävyyteen. Opintoni tanssinopettajakoulutuksessa ovat sisältäneet paljon paritanssia. Kokemukset paritanssista ovat olleet hyvin vaihtelevia, ja olen kiinnostunut paritanssiprosessista ja sen moninaisuudesta. Paritanssikokemuksen miellyttävyyteen vaikuttavat useat seikat lähtien osapuolten fyysisistä ominaisuuksista, tanssitaidosta ja -taustasta. Tilanteeseen vaikuttavat myös osapuolten ajatukset liittyen tanssitilanteeseen, toisiinsa, tanssilajiin, musiikkiin ja mahdollisesti myös mielialaan tai muihin ennalta-arvaamattomiin tekijöihin.

Olen kiinnostunut paritanssikontaktista ja sen taustalla olevista ajatuksista opintojeni aikana siinä määrin, että halusin opinnäytetyössäni perehtyä ajatusten kehollistumiseen paritanssitilanteessa. Tutkimuksen kohteeksi valikoituivat samalla vuosikurssilla opiskelevat kollegat.

Tutkimuksen tarkoituksena on case-tutkimuksen avulla tutkia, mitkä tekijät vaikuttavat eniten paritanssikokemuksen miellyttävyyteen. Tutkimusoletuksena oli, että musiikilla, tanssittavalla tanssilajilla tai tanssipariin kohdistuvilla ajatuksilla on vaikutusta tanssikokemuksen miellyttävyyteen.

Tutkimusaineiston keräämiseksi järjestin avoimen tanssitilanteen. Tilaisuus videoitiin. Osallistujat vastasivat kahteen kyselyyn, jolla kerättiin tietoa heidän ajatuksistaan ja kokemuksistaan. Ensimmäinen kysely oli tarkoitettu täytettäväksi heti jokaisen tanssikokemuksen jälkeen ja toinen kysely täytettiin ajatusten kartoittamiseksi ja tilanteen taustoittamiseksi koko tanssitilanteen jälkeen.

Tutkimuksen näkökulmana oli holistinen ihmiskäsitys ja tutkimuksessa aineistoa tarkasteltiin fenomenologisesti.

Tutkimusaineiston pohjalta ei ole mahdollista tehdä yleistyksiä, sillä tutkimus on case-luonteinen mutta tämän otannan perusteella vaikuttaisi siltä, että vientiseuraamisen roolilla ja tanssilajilla oli merkitystä tanssikokemuksen miellyttävyyteen. Tanssikokemus oli tutkimusaineiston perusteella subjektiivinen kokemus ja tanssiparin väliset vastaukset poikkesivat toisistaan paljon. Pariin kohdistuvilla ajatuksilla ei havaittu merkittävää vaikutusta tanssin miellyttävyyteen.

Asiasanat: seuratanssi, paritanssi, kehollisuus, vuorovaikutus, ajatukset

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree program in Dance Teacher Education, Option of Folkdance

Author: Maiju Laurila

Title of thesis:

Supervisor: Petri Hopppu

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2019   Number of pages: 34 + 3

This research is about couple dance contact and how do the thoughts of a person effect on do we find couple dance experience nice or not. In my studies in Oulu University of Applied Sciences I have studies couple in many courses and lessons. Couple dance and dancing in contact with another person, is an intreresting happening between two people. There is a plenty of things that has an effect on how do we fell about our couple dance experience: what kind of body types are the two dancing people, what kind of background they have what comes to couple dance and how similar the backgrounds are. Also our feeling toward the situation and towards our partner might have an effect on our experience and also how do we behave in the couple dance action, how do we dance with somebody.

I ended up doing research about this. I was interested in feelings that becomes kinesthetic in couple dance action.

This research is a case research. On data, we try to find trends and similarities in how do the peoples thoughts effect on there dance experience in couple dance. Does there oughts about music effect on there experience more than the dance style and there thoughts about it. How does it effect on there experience, what they think about there partners skills in couple dance our do they find there partner easy to be close to physically and mentally.

The data is collect in dance action. Research subject was a group of students how study folk dance our couple dance in Oulu University of Applied Sciences. They answered to enquiry right after each dance and some more data about there thoughts was collected with another enquiry afterwards.

This research is based on holistic understanding about human and data is analyzed phenomenology methods. This research tries to find similarities in how peoples thoughts about music, dance style and about each other effects on there answers about how nice was the dancing experience and how similar are the answers between partners.

Based on research data there it is not possible to produce results that would be able to exrtolate because of very spesific group of people in group of research sujetcts and because of small scientific transect. Results shows us some interesting phenomenon to do some more research. The role in couple dance had effect on how easily dance was experienced nice. Results also shows us how subjective is a dance experience. There was much differences between couples experiences comparing to each other.

Keywords: social dance, couple dance, body awareness, communication skills, thoughts

SISÄLLYS

SISÄLLYS.....	5
1. JOHDANTO.....	6
2. AJATUKSET.....	8
2.1 Psykyke ja ajatukset kehossa.....	8
2.2 Ajatusten kehollistuminen.....	10
3. KEHOLLISUUS JA VUOROVAIKUTUS PARITANSSISSA.....	12
3.1 Paritanssin kontakti.....	13
3.2 Ajatusten kehollistuminen paritanssissa.....	16
4. TUTKIMUS.....	18
4.1 Tutkimuksen toteutus.....	18
4.2 Tutkimuksen kohderyhmä.....	20
4.3 Tutkimusmenetelmät.....	20
5. TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	22
5.1 Musiikin innostavuuden ja tanssitun tanssilajin vaikutus tanssin miellyttävyyteen.....	22
5.3 Yhteinen jaettu kehollisuus, yhteinen tanssikokemus?.....	24
5.4 Viejän ja seuraajan roolin vaikutus miellyttävyyteen.....	25
5.5 Miellyttävä paritanssikokemus.....	26
6. POHDINTA.....	27
6.1 Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti.....	28
6.2 Tulevaisuus.....	29
LÄHTEET.....	31
LIITTEET.....	34
LIITE 1: Kysely 1.....	34
LIITE 2: Kysely 2.....	35

1. JOHDANTO

Perehdyn opinnäytetyössäni paritanssikontaktiin ja sen kokemuksen monimuotoisuuteen. Paritanssikokemuksen miellyttävyyteen vaikuttavat lukuiset seikat. Tutkimuksessani pohdin, mitkä seikat mahdollisesti vaikuttavat eniten siihen, kuinka miellyttäväksi tanssikokemus koetaan. Tutkimus pyrkii vastaamaan kysymykseen, mitkä ajatukset mahdollisesti vaikuttavat paritanssikokemuksen miellyttävyyteen: pariin kohdistuvat ajatukset, omaan itseen kohdistuvat ajatukset vai kenties soivan kappaleen tai tanssittavan tanssilajin herättämät ajatukset.

Opintojeni aikana minulle on herännyt erityinen kiinnostus paritanssia kohtaan. Olen kiinnostunut tästä monimuotoisesta tanssin ja kommunikaation tavasta ilmiönä, johon vaikuttaa valtava määrä tekijöitä. Paritanssissa kaksi maailmaa kohtaa fyysisessä kontaktissa, kun kaksi tanssijaa pyrkii muuntumaan yhdeksi saumattomaksi yksiköksi. Niin sanottu vapaa vienti ja vientiseuraaminen on keino välittää viestejä ja tulla yhdeksi. Kehollinen läsnäolo omassa kehossa ja sen jakaminen toisen yksilön kanssa on paitsi kiinnostava ja monimuotoinen tapahtuma, myös kehittyvä ja kehitettävä taito.

Molemmilla yksilöillä paritanssitilanteessa on kokemuksia, ajatuksia, taitoja, tapoja ja taustatietoa, joiden kanssa he tulevat tanssitilanteeseen. Parin fyysiset ominaisuudet ja niiden suhde vaikuttavat myös osaltaan paritanssiin. Erityisesti vapaaseen vientiin perustuvaan tanssitilanteeseen vaikuttavat molempien tanssijoiden maailmat mukaan lukien heidän ajatuksensa itse tilanteesta, itsestään, tanssimisesta sekä toisistaan. Perehtyessäni vapaaseen paritanssiin opinnoissani minulla on herännyt kiinnostus paritanssin taustalla oleviin ajatuksiin sekä niiden vaikutukseen yhteiseen tanssikokemukseen. Minulla on herännyt kysymyksiä liittyen siihen, mitä tanssiparin tanssimisen tapa kertoo hänen ajatuksistaan.

Olen itse hyvin pohdiskeleva ja kiinnostunut toisten ihmisten ajatuksista. Paritanssitilanteissa oma huomioni kääntyy helposti tulkitsemaan tanssiparini nonverbaalia viestintää ja minuun kohdistuvan liikekielen ja kosketuksen takana olevia ajatuksia. Usein olen paritanssitilanteiden jälkeen jäänyt pohtimaan kanssani tanssineiden ihmisten syitä tanssia kanssani tietyllä tavalla. Mieleeni on herännyt kysymyksiä: pitikö tanssipari minua huonona tanssijana kun hänen vientinsä oli niin voimakasta, johtuiko voimakas vienti siitä, että parini pitää minua lihavana ja raskaana, tun-

nuinko kovin raskaalta ja vaikealta tanssiparilta koska minua jännitti niin kovasti. Kysymysten ja tulkintamahdollisuuksien kirjo on valtava.

Jokaisen yksilön omaan tanssimiseen vaikuttavat monet asiat. Ajatukset itsestämme vaikuttavat paljon kun tanssimme muiden ihmisten kanssa kontaktissa. Suhde omaan kehoon voi tuoda paljon erilaisia piirteitä yksilön tanssimiseen ja vaikuttaa kosketuksi tulemisen kokemukseen. Lisäksi ajatukset omasta osaamisesta, paritanssitilanteesta sekä omasta suhteesta tanssipariin, vaikuttavat siihen, kuinka kohdataan toinen jaetun kehollisuuden kokemuksessa. Olen opintojeni aikana katsonut paljon videoita myös itsestäni paritanssitilanteessa, ja on mielenkiintoista huomata itsessään kehollisia muutoksia tanssiparin vaihtuessa.

Päätin tutkia tätä monisyistä prosessia opinnäytetyössäni. Tätä varten perehdyin ajatusten kehollistumista koskevaan aiempaan tutkimukseen. Itse tutkimuksen toteutin keräämällä kokemuksia paritanssista Oulun ammattikorkeakoulun kolmannen vuoden tanssinopettajaopiskelijoiden keskuudesta avoimessa tutkimustilanteessa. Taustatietoja ja ajatuksia kartuttava tausta-aineisto saati osallistujien vastauksista kyselyihin tanssitilanteen jälkeen. Aineistoa kerättiin joulukuussa 2018. Tutkimuksessa selvitän vastausta tutkimuskysymykseen, mitkä asiat vaikuttavat paritanssikokemuksen miellyttävyyteen ja miten.

Minua kiinnostaa tutkia tutkimusaineistoa: löytyykö suuntauksia, että yleisesti joku tekijä (esim. musiikki, pariin kohdistuvat ajatukset, tanssilaji) vaikuttaisi tanssin miellyttävyyteen muita tekijöitä enemmän. Kiinnostava tutkimuksessa on myös se, vastaavatko keskenään tanssineiden henkilöiden vastaukset toisiaan, ja mikäli eivät, niin löytyykö tähän jonkinlaisia selittäviä tekijöitä ja näkyvätkö nämä seikat tanssin ulkopuolelle. Paljastuuko paritanssitilanteessa toiseen kohdistuvia ajatuksia?

Tutkimuksen lähtökohtana on holistinen ihmiskäsitys, jonka mukaan ajatukset vaikuttavat keholliseen toimintaan ja keholliset toiminnot ajatuksiin. Tutkimus on laadullinen case-tyypin tutkimus. Kerättyä aineistoa analysoidaan myös määrällisin tutkimuksen analyysin keinoin teemoittelemalla ja kvantifioimalla. Tutkimusnäkökulma on fenomenologinen.

2. AJATUKSET

Ryhdyttäessä pohtimaan ajatuksien kehollistumista määrittelen ensin, mitä tutkimuksessa tarkoitetaan ajatuksilla ja minkälaisiin ajatuksiin tutkimuksessa keskitytään sekä minkälaisen ajatusten oletetaan paritanssitilanteeseen vaikuttavan.

Ajatuksia on ihmisellä koko ajan. Osa niistä on tietoisia ja ihminen pystyy tietyissä määrin ohjailemaan ajatteluaan ja tietoisesti ajattelemaan jotakin asiaa, jota haluaa. Kuitenkaan psyyke ja mieli eivät ole yksiselitteisiä, ja ajatusten syntyyn ja ilmentymiseen liittyy monimutkaisia prosesseja. (Vilkko-Riihelä 1999, 27.)

2.1 Psyyke ja ajatukset kehossa

Ihminen on kokonaisuus, ja ihmisen toiminnan osalta kaikki vaikuttaa kaikkeen. Tällaista ihmiskäsitystä kutsutaan holistiseksi ihmiskäsitykseksi (Anttila 2019, viitattu 29.3.2019). Elimistön fyysiset toiminnot liittyvät mielen toimintaan sekä päinvastoin. Aivot kokoavat tiedon ja tulkitsevat tapahtumia. Elimistön hormonaaliset, hermostolliset ja fysiologiset toiminnot vaikuttavat mielen toimintoihin, ja ihminen on kaikinensa hyvin moninainen kokonaisuus, jonka toimintaan vaikuttavat hyvin monet asiat, kuten muodostuneet skeemat eli sisäiset toimintamallit ja kokemushistoria, arvot, temperamentti, fysiologiset tekijät. (Vilkko-Riihelä 1999, 27.)

Ihminen kokee asioita omien "suodattimiensa" läpi ja peilaa omaa toimintaansa muihin. Psyyke on koko ajan muutoksessa. Ihminen kokee asioita läpi elämänsä, ja kokemukset muokkaavat arvoja ja psyykettä. Mieli toimii aktiivisesti ja tavoitteellisesti ja ihminen käsittelee tietoa ja soveltaa sitä. Psyyke pyrkii aina eteenpäin ja pyrkii ymmärtämään sekä kehittämään ihmisen toimintaa, erittelee tietoa ja ohjaa tarkkaavaisuutta parhaaksi katsomallaan tavalla. Kaikki psyyken toiminta ei ole tiedostettua vaan osa toiminnasta tapahtuu aina tiedostamatta. Aikuinen ihminen on pääosin kykeneväinen erottamaan asioita ja käsittelemään ristiriitaisiakin viestejä psyykkeeltä. (Vilkko-Riihelä 1999, 27–29.)

Sisäiset mallit ohjaavat toimintaa. Ne ovat muodostuneet aiemmin koettujen tilanteiden myötä, ja mallit muodostavat hierarkioita. Erilaisissa tilanteissa tärkeimmäksi koettu malli alistaa vähemmän tärkeän. Sisäiset mallit ovat alati muutoksessa, ja kokemukset muokkaavat niitä ja niiden välistä hierarkiaa. Muut ihmiset eivät aina toimi yksilön oman näkemyksen mukaan mielekkäästi, kuitenkin yksilön valinnat liittyvät vahvasti hänen omien sisäisten malliensa hyväksi kokemaan toimintaan ja siihen mikä on kyseisen henkilön psyykkeelle mielekäs toimintatapa. Sisäiset mallimme ovat siis toisistaan poikkeavia. Yksilön toiminta palvelee hänen omaa psyykettään ja sisäisten mallien asettamia odotuksia. Psykyen mielekkyysperiaatteeseen sisältyy pyrkimys mielen sisäiseen eheyteen ja sen takaamiseen. (Vilkkö-Riihelä 1999, 30–31.) Opinnäytetyöni tutkimuksen hypoteesi eli oletus perustuu siihen ajatukseen, että yksilöllä on tanssitilanteessa toisistaan poikkeavia ajatuksia ja tanssiparin toisistaan poikkeavat skeemat ja ajatukset vaikuttavat yhteiseen tanssiin ja sen miellyttävyyteen.

Psykologiassa on tutkittu ja pohdittu ihmisen psyyken toimintaa ja ihmisen itsesäätelyä. Ihminen muuttuu jatkuvasti, ja psyyke ei ole koskaan valmis. Henkilökohtaisesta historiasta ei voi päästä irti, ja näin ollen koetut asiat ja syntyneet skeemat vaikuttavat elämässä. Ihminen voi oppia itseltään, ja uudet kokemukset muokkaavat skeemoja. Ihminen voi vaikuttaa omiin valintoihinsa ja elämäänsä, mutta kaikkea ei voi itse päättää. Psyyke ohjailee joissakin tilanteissa toimintoja tietoisesta tahdosta riippumatta. Ihmisen toimintaa ohjaavat sekä perimä, ympäristö että yksilön omat kokemukset ja tulkinnat. (Vilkkö-Riihelä 1999, 34.) Tutkimuksessa oletan, että ihmisen ajatukset ja psyyken tarjoamat toimintatavat kehollistuvat paritanssitilanteessa ja vaikuttavat tanssikokemuksen miellyttävyyteen.

Ajatuksilla tässä tutkimuksessa tarkoitetaan ihmisen tuntemuksia, käsityksiä ja muodostuneita mielikuvia. Nämä näkemykset ovat muotoutuneet yksilön elämän aikana ja muuttuvat alati. Tunteet ovat eräänlaisia ajatuksia. Ne ovat enemmän latautuneita ja voivat herätä ajatusten seurauksena tai päinvastoin. Myös tunteisiin vaikuttavat kokonaisvaltaisesti monet skeemat, tiedot ja ajatukset. Ajatukset ja tunteet ovat voimakkaasti kytköksissä myös aivokemiallisiin reaktioihin ja toimintoihin. Ne vaikuttavat yksilön toimintaan ja konkretisoituvat ja kehollistuvat hänen toimiessaan suhteessa muuhun maailmaan. Ajatukset vaikuttavat ihmiskehon toimintaan. Jännitys usein aiheuttaa ihmiselle tiettyjä fyysisiä reaktioita. Pelottava tilanne voi aiheuttaa adrenaliinin vapautumista ja tietyt tilanteet voivat aiheuttaa ääreisverenkierron lisääntymistä ja tätä kautta esimerkiksi punastumista. Kädet voivat alkaa tärinästä tiettyjen ajatusten ja tuntemusten seurauksena. Esi-

merkkejä ja todisteita ihmiskehon kokonaisvaltaisuudesta ja mielen sekä kehon yhteydestä on paljon (Rauhala 2005, 31–33.)

Monet tutkijat ovat kirjoittaneet ihmisen kokonaisvaltaisuudesta. Lauri Rauhala on kirjoittanut useita tutkimuksia aiheesta ja analysoinut ihmisen olevan kehollinen, tajunnallinen ja situationaalinen kokonaisuus. Nämä kolme eivät ole toisistaan erillisiä vaan toisiinsa kietoutuneita ja vaikuttavia asioita ja ihmisyyden osia. (Rauhala, 2005, 26–27.) Holistista ihmiskäsitystä ovat pohtineet lukuisat filosofit ja tutkijat vuosisatojen aikana. Tutkimukseni perustuu holistiseen käsitykseen ja nojaa aiempaan tutkimukseen siitä, että ihmisen mielen sisäiset liikkeet vaikuttavat keholliseen osaan osana sitä. Tätä ajatusta tukevat myös Rauhalan (2005) tutkimukset. Tajunnallisuus vaikuttaa situationaalisuuteen ja kehollisuuteen. Holistisesta ihmiskäsityksestä Anttila kirjoittaa: ”Humanistisen ihmiskäsityksen mukaan ihminen on nähtävä avoimena järjestelmänä: itseohjautuvana, ainutkertaisena, muuttuvana, etsivänä, tutkivana, valintoja tekevänä, kokonaisvaltaisena (holistisena).” (Anttila 2019, viitattu 29.3.2019.)

2.2 Ajatusten kehollistuminen

Tunteet ja ajatukset näkyvät kehossa. Suuri osa viestintää ovat eleet, ilmeet ja kehonkieli. Ihminen tulkitsee siis jatkuvasti kehollisia viestejä ja lähettää niitä. Osa viesteistä on tiedostettuja ja osa tiedostamattomia. Keho lähettää viestejä silloinkin kun yksilö ei tee sitä tietoisesti. Keho on olemassaolon keskus ja sisältää mukanaan menneisyytensä. Ajattelu tapahtuu kehossa ja keho on maailmassa olemisemme mahdollisuus. Ajattelu tapahtuu osana tuota keskusta (Klemola, 1995, 39–41.) Ajatuksia voi olla vaikea peittää, sillä keho tuntee ajatukset vaikkei ihminen haluaisi muiden niitä aistivan. Liikkeessä voi paljastua paljon asioita, sillä tajunnallinen taso ihmisestä vaikuttaa situationaaliseen ja keholliseen puoleen (Rauhala 2005). Ajatukset, tunteet ja luonteenpiirteet voivat tutkimusten mukaan näkyä ihmisen liikkeessä (Carlson 2018, 21–23). Tanssi- ja liiketerapia pohjaa tälle tutkimukselle, jossa mielen ja kehon kokonaisvaltaisuutta hyödynnetään ihmisen holistisen hyvinvoinnin parantamiseksi. (Pylvänäinen 2018, 27–29).

Emily Carlson on väitöstutkimuksessaan perehtynyt ihmisen luonteenpiirteiden ilmentymiseen liikkeessä. Hänen tutkimuksessaan motion capture -menetelmää eli teknologian avulla liikettä tallennettava laitteisto tallensi ihmisten liikettä ja sitä analysoitiin. Tutkimuksessa perehdyttiin eri

testihenkilöiden liikkeen muuttumiseen tanssittaessa erilaisten tanssiparien kanssa. Tutkimus tulokset osoittivat ainakin empatiakyvyn kehollistuvan voimakkaasti paritanssitilanteessa. (Carlson 2018, 60–65.)

Ihmisen liikkumisen tapa voi paljastaa jotain hänen ajatuksistaan omasta itsestään. Ihminen halua peittää asiat, joita ei halua näyttää kuten esimerkiksi ne kehon osat tai ominaisuudet joihin ei ole tyytyväinen. Lisäksi katseen, kehon liikkeiden ja eleiden on tutkittu paljastavan asioita ihmisen ajatuksista ja luonteenpiirteistä. Klemola kirjoittaa että ajattelu tapahtuu keholla, eivätkö ajattelun prosessit rajoitu mihinkään kehosta erilliseen mieleen (Klemola 1995, 126–127). Laine kirjoittaa ihmisen tanssimisesta.

”Ihminen ilmaisee vaistomaisesti kehonsa asentojen ja liikkeen avulla mielentilojaan. Tanssissa ihminen voi tietoisesti liikuttaa kehoaan ilmaisemaan kaikkia yleisinhimillisiä tunteitaan. Tanssin välityksellä ihminen tuo esille myös alkuperäisimmät kauneusihanteensa oman kehonsa kautta. Tanssi paljastaa ihmisestä paljon, niin itselle kuin toisillekin. Se on yksi tapa tulla nähdyksi.” (Laine 2018, viitattu 29.3.2019).

Ihmiset ovat tanssineet kaikkina aikoina ja tanssi on kehollinen ilmaisukeino. Sosiaalisen kanssakäymisen muotonakin tanssilla on Suomessa pitkät perinteet (Hakulinen ja Yli-Jokipii 2007, 25-27). Sari Laine kirjoittaa tanssin aikana kehollistuvista ajatuksista. Kirjoittaja on Turun yliopiston tohtorikoulutettava ja tutkii ihmismielen toimintaa ja ihmisen käyttäytymistä. Hän kirjoittaa tanssimisen olemuksesta: ”Tanssiessa ihmisten persoonat ilmentyvät liikkeen ja olemuksen kautta. Tanssiessa kehoa käytetään monipuolisemmin normaaliin arkiolemukseen verrattuna.” (Laine 2018).

Improvisoidun liikkeen kautta kehomme voi ilmentää ajatuksia, jotka eivät ole vielä nousseet tietoisuuden tasolla. (Blom & Chaplin 2000, 3–5). Havainto on kuitenkin aina kokonaisuus, joka kulkee oman tulkintamme läpi (Vilko-Riihelä 1999, 27–29). Vapaassa paritanssissa ovat läsnä kahden ihmisen prosessit. Tämän tutkimuksen kannalta kiinnostava kysymys on noiden prosessien itsenäisyys ja yhtenäisyys. Tutkimuksessa tutkitaan, kuinka pitkälle tanssiparin prosessit välittyvät toiselle. Voiko sama tanssi olla toiselle parista miellyttävä ja toiselle taas ei? Onko löydettävissä jonkunlainen selitys, mistä tällainen tilanne johtuu? Onko tällainen tilanne havaittavissa henkilöiden kehossa tanssin aikana?

3. KEHOLLISUUS JA VUOROVAIKUTUS PARITANSSISSA

Kehollisuus on olemassaoloa orgaanisena tapahtumisena (Rastas 2008, 9). Kehollisuus on siis ihmiskehon aineellis-orgaanisen kokonaisuuden toimintaa. Tanssiessaan ihmisen kehollisuus ja kehotietoisuus voi nousta arkiliikkumista korkeammalle (Laine 2018, viitatu 29.3.2019). Tanssi koetaan porttina maailman kanssa yhdentymiseen ja jonkinlaiseen kohonneeseen tilaan (Rouhiainen 2014, 118–119). Tanssiessa kehollinen läsnäolo tehostuu. Itse koen, että tanssiessa voidaan saavuttaa taso, jossa täydellinen läsnäolo maailmassa toteutuu, kun keskitytään olemaan ja liikkumaan tilassa ja todellisuudessa. Rouhiainen kuvailee tanssia tilana, jossa subjektin arkimielisten rajat hämärtyvät ja hälvenevät. Hänen mukaansa tanssin tekijöitä on viehättänyt kaikkina aikoina juuri tämä korkeamman läsnäolon tila (Rouhiainen 2014, 118–119.) Paritanssissa pyritään tämän kehollisen läsnäolon jakamiseen yhdessä tanssiparin kanssa.

Tanssiminen kontaktissa ilmenee nykyään eri tanssilajeissa ja -muodoissa erilaisin tavoin. Kontakti-improvisaatio on vapaa kontaktissa tanssimisen muoto, jonka katsotaan alkaneen 1970-luvulla Steva Paxtonin johdolla (Mäkinen 2018, viitattu 30.3.2019). Kyseisessä lajissa kontaktissa liikkuminen on hyvin vapaata ja tapahtuu kaikissa tasoissa eli pystyssä mutta myös lattiatasossa. Kontakti-improvisaatiossa kontaktissa olemisen muodot ovat myös hyvin vapaat ja moninaiset verrattuna seurataanssin paritanssikontaktiin. Yhdessä tanssimisen ajatus on hyvin erilainen erilaisissa tanssitradiatioissa ja -lajeissa. Esimerkiksi kansantanssiperinteessä jaettu kehollisuus sosiaalisen vuorovaikutuksen osana on osa lajin historiaa ja lähtökohtaa.

Paritanssit ovat kehittyneet joukkotansseista ja nykyisen kaltaisella paritanssilla on historia ainakin keskiajan lopulle Englannissa, ja Suomessa tietoja paritanssista löytyy aina 1600-luvulta alkaen. (Hakulinen & Yli-Jokipii 2007, 35–37). Vapaa paritanssi eli seurataanssi on kontaktissa tanssimisen muoto, joka on muotoutunut paritanssiperinteen ja sosiaalisen tanssin mukana vuosisatojen aikana. Tällainen kontaktissa tanssimisen muoto toteutuu pystyasennossa omien jalkojen päällä tanssittaessa, ja tanssia ohjaavat usein yleisesti tunnetuiksi muotoutuneet tanssikuviot, yleisesti käytettävät liikkeet ja liikesarjat, yleisesti tunnetut lajikohtaiset liikkumisen tavat ja tietyt tanssiasennot, joita yksilöt ovat harjoitelleet mahdollisesti muiden tanssiparien kanssa. Näin ollen vapaa improvisaatio ja kontaktissa tanssiminen saa tietyt raamit, joissa se tapahtuu vapaassa paritanssissa eli seurataanssissa.

Paritanssi on tanssia, joka tapahtuu kahden ihmisen ollessa kosketuksissa (Kontturi-Paasikko 2012, 11). Kontturi-Paasikko määrittelee vapaaseen viestiin perustuvan paritanssin seuratanssiksi. Seuratanssi on siis kahden ihmisen fyysisessä kontaktissa tapahtuvaa tanssimista, joka ei perustu koreografiaan tai pelkästään aiempiin harjoiteltuihin kuvioihin vaan tanssitilanteessa vuorovaikutus ja toisen kehollisten viestien tulkinta ja seuraaminen on tärkeässä osassa tanssia. Tällaisessa tanssissa toinen tanssijoista usein "vie" tanssia ja toinen "seuraa". Mitä pidemmälle osaaminen kehittyy, sitä enemmän voi tanssista tulla tällaisessa formaatissakin yhä enemmän vuoropuhelua eikä vienti välttämättä ole enää vain yksipuoleista. (Kontturi-Paasikko 2012, 36–37.) Tässä tutkimuksessa keskityn seuratanssin parikontaktiin ja sen ilmiöihin. Tutkimuksessa käytetään termiä seuratanssi kuvaamaan tutkimuksen kohteena olevaa kontaktissa tanssimisen tapaa.

Vuorovaikutus on tärkeä osa seuratanssia. Tanssijan tulee olla läsnä omassa kehossaan ja olla valmis jaettuun keholliseen kokemukseen toisen ihmisen kanssa. Paritanssiin vaikuttavista tekijöistä osa on ihmisille ominaisia ja kiinteästi yhteydessä esimerkiksi ihmisen persoonaan. Osa paritanssiin liittyvistä taidoista on puolestaan, täysin tai osittain, opittavissa. Seuratanssissa pyritään intiimiin jaettuun keholliseen tilaan kun täydellinen läsnäolon kokemus pyritään jakamaan kahden ihmisen kesken. Seuratanssi on improvisoitua liikettä, jota rajoittaa ja määrittää mutta myös rikastuttaa vuorovaikutus toiseen ihmiseen. Yhdessä tanssimisen kokemus ja jaettu kehollisuus ovat keskiössä vapaan henkilökohtaisen kehollisuuden ja oman liikkeen sijaan. Improvisoidessaan liikkuja antautuu yllättävään jatkumoon ja keholliseen tapahtumaan. Liikkuja huomaa siirtyneensä improvisoimaan, kun aikaisemmin opittu ei selitä kehon ratkaisuja kokonaan. Toki kaikki opittu ja aiemmin hankittu osaaminen vaikuttavat alati (Parviainen 2006, 207.)

3.1 Paritanssin kontakti

Oman kehon hallinta ja tanssillinen osaaminen vaikuttavat paritanssissa. Kehomuisti toimii improvisaatiossakin ja kehomme muistaa opitun ja käyttää hyväkseen (Klemola 1995, 132–133.) Läsnä ovat molempien osapuolten tanssillinen osaaminen ja tanssissa toteutuvat liikesarjat, joihin yhdessä on mahdollisuus. Hyvä paritanssija osaa kuitenkin keskittyä tanssitilanteessa itsensä sijasta toiseen ihmiseen ja on aidosti kiinnostunut auttamaan häntä tanssimaan hyvin itsensä kanssa. Hyvä paritanssija siis "tanssii toisen kehoa". Toisen ihmisen liikkeeseen samaistumisen

kykyä kutsutaan kinesteettiseksi empatiaksi. Kinesteettisesti empaatiinen ihminen pystyy eläytymään toisen liikkeeseen. Kinesteettinen empatia synnyttää kehotuntemuksia jo toisen ihmisen liikkumista seurattaessa (Parviainen 2006, 99.) Kinesteettinen empatia ja toisen kehon havainnointi on tärkeää paritanssilanteessa, ja sitä voidaan kehittää, jotta parin kanssa tanssiminen kehittyy (Kontturi-Paasikko 2012, 38).

Ihminen pystyy samaistumaan toisen ihmisen liikkeeseen ja esimerkiksi katsellessaan liikettä pystyy "sisäisesti jäljittelemään" liikkuvaa ihmistä. Kinesteettisen empatian on tutkittu perustuvan niin sanottu peilisolujärjestelmään, jonka avulla ihminen voi samaistua havaittuun liikkeeseen ja ymmärtää sen merkityksen. Peilisolujärjestelmän avulla ihminen voi esimerkiksi ymmärtää toisen ihmisen tunnetiloja vain katsomalla tämän liikettä ja käyttäytymistä. Kuitenkin johtopäätökset perustuvat aina havaintojen tekijän tulkintaan. Yleensä peilisolujen reaktion voimakkuus riippuu siitä, miten paljon katsojalla on kokemusta nähdystä toiminnasta ja muutenkin empaattisilla ihmisillä on havaittu olevan pääsääntöisesti myös enemmän kyvykkyyttä kinesteettiseen empatiaan. Peilisolujärjestelmää ihminen käyttää hyväkseen myös paritanssissa seuratessaan tanssiparin fyysistä viestiä. (Hari 2007, viitattu 3.4.2019).

Gediminas Karoblis (2007) kirjoittaa paritanssilanteesta artikkelissaan. Hän kuvailee ihmisen omaa kehollisuutta ja sen suhdetta toiseen ihmiseen. Toisen ihmisen kanssa kontaktissa oltaessa koko kehollisuuden kokemus menee uusiksi. Karoblis kirjoittaa "kehollisesta viettelystä", jolla hän kuvailee kahden ihmisen kontaktia. Jos käsi on kiinni toisessa ihmisessä, se ei ole enää vain osa kehoa, vaan myös silta ja yhteys toiseen ihmiseen. (Karoblis 2007.) Petri Hoppu puolestaan tarkastelee paritanssikontaktia "lihan", "palautuvuuden" ja "empatian" lähtökohista (Hoppu 2013). Tanssimisella on hyvin erilaiset lähtökohdat ja tarkoitukset erilaisissa ilmentymissään ja paritanssissa ja etenkin seurataanssissa vuorovaikutus ja jaettu kehollisuus ovat itse toiminnan tarkoituksia. Tämä poikkeaa paljon esimerkiksi näyttämötaiteeksi tarkoitettujen tanssin funktioista.

Tanssiparin liikkeet ja niiden viestit eivät itsessään siirry toisen kehoon tuntemuksena vaan kokemukseen vaikuttaa myös vastaanottajan tulkinta, hänen omat näkemyksensä, ajatuksensa ja kokemustaustansa (Parviainen 2006, 67–69). Yksittäinen paritanssikokemus on siis hyvin monen osatekijän summa ja lopulta henkilökohtainen ja subjektiivinen kokemus. Ihmiskeho kaikkine kokemuksineen on tausta, jota ihminen hyödyntää vuorovaikutuksessa toisiin ihmisiin. Mitä enemmän keholla on kokemusta liikkeestä, sitä vahvemmin solut reagoivat myös liikkeen näkemiseen

(Monni 2004, 270–271.) Kinesteettiseksi empatiaksi voidaan kutsua ennakoimista, ennustamista, matkimista ja tiedostettua sekä tiedostamatonta toisen ihmisen liikkeiden ymmärtämistä. Harjoittelu ja yhteiset kokemukset esimerkiksi parin kanssa, helpottavat vientiä ja seuraamista sekä toisen ihmisen liikkeen ymmärrystä. Yhteinen tanssi vaatii läsnäoloa, ja lisäksi viejän täytyy toimia määrätietoisesti ja selkeästi viennissään, kun taas seuraajan on hyvä pyrkiä olemaan ennakoimatta ja kuuntelemaan vientiä. Molempien on oltava kehollisesti vahvasti läsnä oman kehonsa kanssa yhteisessä tanssitilanteessa ja keskittyttävä oman kehon lisäksi tanssimaan myös tanssiparin kehoa. Tämä on paritanssissa vähintään yhtä tärkeää kuin omaan liikkeeseen keskittymisen. Kosketuksen laatu ja käytetyt tanssiasennot voivat myös vaikuttaa tanssikokemuksen miellyttävyyteen. Paritanssitilanteessa koettu läheisyys on usein henkilökohtainen makuasia, mutta voi vaikuttaa suuresti tanssin miellyttävyyteen. (Lauronen 2015, 39–41.)

Tanssi on nonverbaalin viestinnän muoto. Tanssin tulkitseminen ja lukeminen riippuu aina katsojasta, kokijasta tai tarkkailijasta. Tanssijan tulkintaan vaikuttavat muun muassa ikä, sukupuoli, kulttuurinen tausta ja lukemattomat muut suodattimet ja aiemmat kokemukset, joiden läpi yksilö tanssia sekä sen viestejä tulkitsee. Lisäksi tanssissa on aina kyse subjektiivisesta kokemuksesta joten tanssin kautta välitetyt ja koetut viestit ovat aina tulkintaa. (Hanna 1987, 21–27). Havainto on aina kokonaisuus (Hacklin, Hotanen & Yli-Tepsa 2011, viitattu 2.4.2019). Tutkimukselle asettaa oman haasteensa se, että on vaikeaa tulkita tanssijan kehollistuvia ajatuksia ja erotella sitä, mistä tanssikokemuksen miellyttävyyden muodostunut. Opinnäytteessä onkin valittu vain muutama elementti, joiden vaikutusta tutkitaan.

Paritanssissa vuorovaikutukseen vaikuttavat molemmat tanssijat. Toisen ihmisen kanssa ollaan fyysisessä kontaktissa. Vuorovaikutukseen, viesteihin ja kommunikaatioon sekä itse tanssiin vaikuttaa kaksi ihmistä, kaksi omanlaistaan maailmaa, tulkintaa ja kokemustaustaa. Molemmille muodostuu siis oma havaintokokonaisuus tilanteessa. Läheisessä kontaktissa toisen kehon haistaminen, tunteminen, näkeminen ja kokonaisvaltainen kokeminen on moninainen prosessi ja kokemus, jonka laatuun vaikuttavat monet tekijät. Paritanssin miellyttävyyteen voivat vaikuttaa muun muassa yksilöiden massa, tanssitaito ja aiemmat tanssikokemukset, tanssitilanteen mieluisuus ja ilmapiiri, yksilöiden mielialat ja suhde toisiinsa, toisiin kohdistuvat ajatukset ja oletukset, yksilöiden tuoksu, kosketus, kontaktin laatu ja yksilöiden mahdollisesti toisistaan poikkeava ajatus ideaalista paritanssikontaktista, tanssilajin mieluisuus, musiikin innostavuus, päällä olevat vaat-

teet ja niiden miellyttävyys, vireystila, valaistus ja monet muut tekijät. Ilmiön tutkimisen tekee haastavaksi sen moninaisuus.

3.2 Ajatusten kehollistuminen paritanssissa

Tutkimuksen aineistonkeruun yhteydessä vientiseuraamisen roolit määritelin tanssijoille etukäteen, mutta osallistujia kehoitettiin halutessaan myös hämärtämään rooleja tanssin aikana. Tutkimustuloksissa kävi ilmi, että rooli vaikutti mahdollisesti tanssin miellyttävyyteen enemmän kuin oletin. Tanssitilanteessa pyydettiin osallistujia kuvailemaan parikontaktia adjektiivein. Aineiston osalta on kiinnostavaa myös hakea vastauksia eri roolien näkökulmasta erityisen miellyttävänä koettujen tanssien kuvailuun. Minkälaisena nähdään ideaali tanssiminen viejän roolissa ja minkälaisena ideaali kontakti seuraajana? Kehon toiminnan taustalla vaikuttaa aina käsitys ihmishanteesta (Parviainen 1994, 57) ja myös paritanssitilanteessa on kaksi mahdollisesti eroavaista käsitystä ihmishanteesta ja paritanssikontaktin ihanteesta.

Tutkimuksessa tutkimushenkilöiltä kysyttiin myös heidän näkemystään omasta osaamisestaan paritanssissa sekä heidän näkemystään omasta lähestyttävyydestään ja fyysisestä miellyttävyydestään. Keholliseen läsnäoloon vaikuttaa myös näkemys omasta itsestä. Omassa kehossa läsnäolo ja jaettu kehollisuus sisältää paljon ajatuksia itsestä ja omasta kehosta suhteessa tanssipariin.

Kehonkuva ja minäkuva ovat laajoja käsitteitä. Molemmat ovat alati mukauttavia kokemuksia itsestä ja muotoutuvat ja muuttuvat koko elämän ajan. (Dunderfelt 2011, 88–90.) Keho kantaa mukanaan muistoja, taitoja ja kaikkea, mikä värittää koko ihmisen eksistenssiä eli olemassaoloa ja olemassa olemisen kokemusta (Parviainen 1994, 47). Ajatus omasta itsestä vaikuttaa siihen, kuinka henkilö kohtaa muita. Ajatukset omasta itsestä kehollistuvat vahvasti vapaassa tanssissa kuten seuratanssi. Minäkuva ja kehonkuva ovat ihmisen ajatuksia omasta itsestään. Käsitystä itsestään ihminen ilmentää myös ollessaan fyysisessä suhteessa toiseen ihmiseen. Kosketukseen suhtautuminen ja siihen reagointi on voimakkaasti linkittynyt ihmisen ajatuksiin omasta itsestään. Jo tässä ajatusten kehollistumisen muodossa olisi paljon tutkittavaa. Itseen kohdistuvat odotukset ja ihanneminän tavoittelu voivat vaikuttaa ihmisen ajatuksiin ja mielialaan. (Dunderfelt 2011, 88–90.)

Seuratanssin kontaktissa ollaan fyysisesti lähellä toista ihmistä, ja tämä voi korostaa joitakin tunteita tai herättää uusia sellaisia. Se millaisena ihminen näkee itsensä kehollisena kokonaisuutena ja miten hän kinesteettisen empatian kanssa suhteuttaa omia ajatuksiaan toisen kanssa tanssimiseen, vaikuttaa saavutettuun tanssikokemukseen. Ihminen kokee ajatukset ja tunteet myös kehollisesti. Tunteet aiheuttavat kehossa reaktioita, koska ajattelu tapahtuu ihmisessä (Parviainen 1994, 25).

Tutkimuksessa tutkittavilta kysyttiin heidän näkemystään omasta sekä tanssikumppanien paritanssillisesta osaamisesta, fyysisestä miellyttävyydestään (kosketus, tuoksu yms.) sekä lähestytävyydestään. Näitä vastauksia vertailtiin kokemukseen tanssin miellyttävyydestä ja tutkittiin niiden yhteyksiä. Jos ihminen näkee itsensä kovin negatiivisesti, voi toisen ihmisen läheisyys tuntua haastavalta. Tutkittava joukko koostui tanssinopettajaksi opiskelevista, joten kysymyksessä oli melko spesifi joukko. He opiskelevat tanssia ja heidän voi olettaa jo pohtineen omaa kehoaan, kehollisuuttaan sekä suhdettaan kehonkuvaansa. Seuratanssi on heille tuttua, ja sitä on harjoiteltu osana opintoja. Tutkittava joukko koostui kansantanssin ja paritanssin suuntautumisvaihtoehdoissa opiskelevista opiskelijoista. Lisäksi tällä joukolla on kertynyt jo useita kokemuksia toisten kanssa tanssimisesta. Voidaan siis olettaa, ettei paritanssikontaktissa oleminen ilmiönä herätä tutkittavien joukossa suuria tuntemuksia. Tosin päivän mieliala ja mahdolliset sosiaaliset tilanteet voivat tähän vaikuttaa. Tutkimuksessa kuitenkin keskitytään tanssikokemuksen osalta siihen, onko tanssikokemuksen miellyttävyydellä yhteyttä tanssipariin tai itseen kohdistuviin ajatuksiin.

Tutkimuksessa hain vastausta siihen, minkälaiset ajatukset mahdollisesti vaikuttavat paritanssikokemuksen miellyttävyyteen ja kuinka subjektiivinen kokemus on. Vastaavatko tanssiparin vastaukset toisiaan, ja onko esimerkiksi musiikilla vai tanssilajilla suurempi vaikutus tanssin miellyttävyyteen kuin tanssiparilla?

4. TUTKIMUS

Aineiston keruuta koskevan tanssitilaisuuden järjestin Oulun ammattikorkeakoulun tanssisalissa 12.12.2018 kello 13.00–14.30. Tanssitila oli osallistujille tuttu ja samoin tanssittavat tanssilajit olivat opinnoissa harjoiteltuja. Aineistoa keräsin kahdella kyselyllä ja analysoin fenomenologisesti hyödyntäen numeerista vertailua. Tutkimus on case-tutkimus, mutta analyysissä hyödynsin osin kvantitatiivisiä menetelmiä. Aineistosta etsin suuntauksia ja ilmiöitä ajatusten kehollistumisesta paritanssitilanteessa ja sen vaikutuksista tanssikokemuksen miellyttävyyteen.

4.1 Tutkimuksen toteutus

Tutkimukseni tarkoituksena oli kartoittaa paritanssitilanteessa tapahtuvaa fyysistä vuorovaikutusta ja tutkia henkilöiden itseensä ja toisiinsa kohdistuvien ajatusten kehollistumista tanssitilanteessa. Tutkimuskysymyksenä on mitkä ajatukset vaikuttavat paritanssikokemuksen miellyttävyyteen ja miten?

Tutkimuksessa tutkittavat (7 henkilöä) tanssivat arvotuissa pareissa, arvotuissa rooleissa (viejä ja seuraaja) seuraavia tanssilajeja seuraavien kappaleiden tahtiin:

Kappale nro	Tanssilaji	Kappale
1.	sottiisi	Whitney Houston - My love is your love
2.	sottiisi	Ninni Poijärvi - Takiainen
3.	rumbabolero	Paul Carrack - Satisfy my soul
4.	rumbabolero	Finlanders - Sieluni kaunis Maria
5.	tango	Sauli Lehtonen - Mun aika mennä on
6.	tango	Hurma - Sinulle ainoa
7.	swing	Kirka - Älä hännää
8.	swing	Olavi Uusivirta - Tanssi vaikka et osaa
9.	hidas valssi	Anna Eriksson - Tien selvemmin nään
10.	hidas valssi	Varjokuva - Yö katseessasi
11.	swing	Amadeus Lundberg - Saat mun rummut soimaan

Yksi tutkimushenkilö vuorollaan katsoi yksittäisen tanssin sivusta, sillä osallistujia oli pariton määrä. Sivusta seuraajan arvoin netistä löytyvän ohjelmiston avulla. Musiikkikappaleet valikoin osin tutkittaville tutuista kappaleista ja osa oli vieraampia. Musiikkivalinnoissa pyrin siihen, että osa kappaleista olisi toisia mielisempia, jotta musiikin innostavuuteen tulisi vastauksissa variaatiota. Kuitenkin kaiken valitun musiikin pyrin valitsemaan niin, ettei tanssiminen kyseisen kappaleen tahtiin olisi liian haastavaa vaan musiikki osaltaan tukisi onnistunutta paritanssikokemusta. Tanssilajit olivat osallistujille opinnoista tuttuja ja niitä oli saman ryhmän kesken harjoiteltu osana opintoja. Tanssittava tanssilaji nimettiin osallistujille ennen kappaleen alkamista.

Heti yksittäisen tanssin jälkeen osallistujat vastasivat tanssikokemusta koskevaan lyhyeen kyselyyn 1 (liite 1), jolla selvitin tutkittavien kokemusta: millaisena he kokivat tanssin miellyttävyyden yleisesti, musiikin innostavuuden, tanssilajin mielisyyden ja parikontaktin. Kyselyssä kysyttiin tiedot, jotka katsoin välttämättömäksi kysyä heti tanssin jälkeen. Vastaukset annettiin älypuhelimien avulla ja kysely oli toteutettu Google Forms -ohjelmiston avulla.

Samana päivänä iltana tutkimusryhmälle lähetettiin linkki taustoittavaan kyselyyn 2 (liite 2). Tällä kyselyllä kartoitin yksilöiden ajatuksia. Heiltä kysyttiin tanssitilanteen tunnelmasta ja miellyttävyydestä, heidän päivän mielialastaan tanssitilanteeseen saavuttaessa sekä heidän ajatuksistaan tanssipareista ja itsestään. Jokaisen vastaajan tuli jakaa osallistujat (7) kolmeen ryhmään valitsemallaan tavalla koskien fyysistä miellyttävyyttä (kosketus, tuoksu yms.), lähestyttävyyttä sekä paritanssillista osaamista. Näillä kysymyksillä kartoitettiin tutkittavien käsityksiä tanssipareista. Heidän tuli myös sijoittaa itsensä annettuihin ryhmiin. Tällä kartoitin heidän käsitystä itsestään suhteessa muihin koskien samoja osa-alueita (fyysiset ominaisuudet, lähestyttävyyden ja paritanssillinen osaaminen).

Kysymyksen asettelu valikoitui kuvatulla tavalla, sillä kyseessä on melko homogeeninen joukko. Kaikki tutkittavat olivat alan opiskelijoita paritanssin suhteen osaavia. Kyselyssä halusin rakentaa kysymyksenasettelun, jolla variaatiota saataisiin aikaiseksi vastauksiin. Aineiston analysoinnissa tarkkailin, onko sillä merkitystä tanssin miellyttävyyteen, kuuluuko tanssipari vastaajan mielestä samaan ryhmään osaamisessa tai lähestyttävyydessä, tai onko fyysisellä miellyttävyydellä erityinen yhteys tanssin miellyttävyyteen. Vastausten perusteella etsin ajatusten vaikutusta tanssikokemuksen miellyttävyyteen: jos henkilö A esimerkiksi kokee henkilön B tanssitaidon olevan hei-

kommassa ryhmässä kuin omansa, näkykö se henkilön B tai A vastauksissa koskien tanssikokemuksen miellyttävyyttä.

4.2 Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkittavien henkilöiden ryhmän kokosin Oulun ammattikorkeakoulun TAN16-vuosikurssin opiskelijoista. Osallistua saivat kyseisestä ryhmästä kaikki halukkaat. Joukko valikoitui tutkimushenkilöiksi, sillä kyseinen ryhmä on opinnoissaan perehtynyt paritansseihin ja heidän osaamisensa on tutkijalle tuttu. Tutkijana on helppo huomioida heidän osaamisensa ja esimerkiksi valikoituneet tanssilajit siitä lajijoukosta, jota kyseinen ryhmä on harjoitellut osana opintoja. Kyseisen ryhmän kanssa on helppo sopia tutkimukseen liittyviä asioita ja ryhmän jäsenet ovat keskenään toisille tuttuja, joten voidaan olettaa heillä olevan myös toisiinsa kohdistuvia ajatuksia. Tutkimuksessa perehdytään ajatusten kehollistumiseen paritanssissa, joten olisi turhaa tutkia ryhmää, jonka jäsenet eivät lainkaan tunne toisiaan. Pohdin myös muita mahdollisia tutkimusryhmiä, mutta mikäli ryhmän jäsenet olisivat olleet toisilleen entuudestaan vieraita, olisivat mahdollisesti kehollistuneet ajatukset lähinnä liittyneet tanssiparin ulkoisiin ominaisuuksiin.

Tutkimusryhmään kuului 7 henkilöä. Aineiston keruun hetkellä tanssittiin yhteensä 11 musiikkikappaletta, joten tanssikokemuksia kertyi yhteensä 66. Tutkimuksessa ei huomiotu tutkittavien sukupuolta, ja sitä ei tutkimusaineiston keruussa kysytty. Opinnoissa tutkimusryhmän jäsenet ovat harjoitelleet seuratanssia molemmissa rooleissa, sekä viejänä että seuraajana. Sukupuoli saattaa vaikuttaa tanssimiseen esimerkiksi mittasuhteiden ja jomman kumman vientiseuraamisroolin tuttuuden muodossa, mutta sukupuolen vaikutus tanssikokemukseen jätettiin pois tämän tutkimuksen pohdinnoista. Oletan ettei sukupuolella tässä tutkimuksessa ole vaikutusta tutkimustuloksiin.

4.3 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusaineistoa analysoin usein menetelmin. Pääpaino analysoinnissa oli etsiä yhteyksiä tanssin miellyttävyyteen liittyvästä arviosta muiden arvojen kanssa. Numeerisia vastauksia vertailin keskenään ja käytin kvantifiointia ja teemoittelua tutkimusaineiston analysoinnissa. (Saaranen-

Kauppinen & Puusniekka 2006, viitattu 2.2.2019). Miellyttävyyttä koskevia arvosanoja vertailin muihin arvoihin ja miellyttävyyttä koskevaa arvoa pidin vertailuarvona. Musiikin, tanssilajin ja tanssin sujuvuuden osalta annettuja arvoja vertailtiin suhteessa yleiseen miellyttävyyteen.

Analyysin tavoitteena oli etsiä yhteyksiä eli noudatteleeko joku muista arvosanoista erityisesti miellyttävyyden osalta annettuja arvosanoja. Näin voitaisiin päätellä tietyllä tekijällä olevan vaikutusta muita enemmän yleisen miellyttävyyden arvosaan. Tätä vertailua tein laskennallisesti jokaisen tanssikokemuksen osalta. Vertasin missä suhteessa esimerkiksi tanssilajin miellyttävyydestä annettu arvo oli yleiseen miellyttävyydsarvosanaan. Esimerkiksi tanssilajikohtaisen arvosaanan ollessa 3 ja tanssin miellyttävyyden ollessa 4 on suhde -1 tanssilajia koskien tämän tanssikokemuksen osalta.

Huomioni kiinnittyi ensimmäisenä tanssiparien antamien miellyttävyydsarvojen eroavaisuuteen. Vertailin numeerisesti, kuinka paljon yhdessä tanssineiden tutkimushenkilöiden vastaukset vastasivat toisiaan. Tällöin vertailin siis tanssiparin keskinäisiä miellyttävyyttä koskevia arvoja toisiinsa ja yritin löytää aineistosta mahdollisia vaikuttavia tekijöitä tanssiparien antamien vastausten eroihin. Minua kiinnosti, löytyykö eroavaisuuteen selittäviä tekijöitä tanssipariin kohdistuvista ajatuksista, mitkä asiat näyttäisivät vaikuttavan tanssin miellyttävyyteen, näkyykö tanssikokemuksen subjektiivisuus ja henkilökohtaisuus tutkimusaineistossa. Mikäli arvot poikkeavat, voidaan pohtia, ovatko syynä tanssissa mahdollisesti kehollistuneet ajatukset, esimerkiksi kohdistuen tanssipariin, tai muut ulkotanssilliset tekijät.

5. TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tutkimus osaltaan osoittaa tanssikokemuksen subjektiivisuuden. Session aikana tanssittiin 11 kappaletta, joiden aikana tanssi aina 3 paria. Tanssittuja tansseja kertyi siis 33 ja yksilöllisiä tanssikokemuksia syntyi 66. Näistä tanssikokemuksista 26 oli sellaisia, joissa tanssin miellyttävyyttä koskeva arvosana oli sama molemmilla osapuolilla. 40 tanssikokemusta puolestaan erosi tanssikumppanin näkemyksestä. Kuuden tanssin osalta (12/66 tanssikokemusta) ero oli 2 pykälää (asteikko 1-5).

Muina tutkimustuloksina voidaan tämän aineiston perusteella pitää sitä, että:

- Tanssittava tanssilaji vaikutti musiikkikappaletta enemmän miellyttävyyteen.
- Vientiseuraamisen rooli vaikutti miellyttävyyteen niin, että seuraajana tanssi koettiin enemmän miellyttäväksi.

Tutkimusaineistossa ei ollut löydettävissä vahvaa yhteyttä pariin kohdistuneiden ajatusten vaikutuksesta miellyttävyyttä koskevaan arvosanaan. Tanssitilanne on videoitu. Videoiden analysointi on kuitenkin jätetty tämän tutkimuksen ulkopuolelle. Jatkotutkimuksena olisi mielenkiintoista analysoida videon perusteella ajatusten kehollistumista. Tutkimuksen aineistoa voisi hyödyntää myös tarkentavan tutkimuksen tekemiseen eli aineiston perusteella valita jatkotutkimusta varten tutkitavat tutkimuskysymykset ja näkökulmat.

5.1 Musiikin innostavuuden ja tanssitun tanssilajin vaikutus tanssin miellyttävyyteen

Tutkimuksen hypoteesina oli, että musiikki voi osaltaan vaikuttaa paljon tanssin miellyttävyyteen. Tutkimuksen aineiston keruun yhteydessä kysyttiin jokaisen tanssin jälkeen (kysely 1) musiikin innostavuudesta arvosana. Musiikkivalinnoissa olin pyrkinyt valitsemaan erilaisia kappaleita, jotka aiheuttaisivat variaatiota innostavuuta koskevissa vastauksissa. Valitsin kuitenkin sellaisia kappaleita, jotka tukevat tanssittavaa tanssilajia, eivätkä ole liian haastavia. Jälkeenpäin ajateltuna olisin voinut valita kappaleet, jotka vielä enemmän olisivat tuoneet variaatiota tanssittavuuteen.

Musiikilla vaikuttaisi tämän tutkimuksen otannan perusteella olevan tanssittavaa tanssilajia pienempi vaikutus tanssin miellyttävyyteen. Jos tanssilajista ja musiikista annettuja arvosanoja ver-

rataan miellyttävyydestä annettuihin arvosanoihin, seuraavat tanssilajia koskevat arvosanat musiikkia enemmän tanssin miellyttävyyttä koskevaa arvoa (taulukko 1).

TAULUKKO 1: Musiikin innostavuus, tanssilajin mieluisuus ja tanssin sujuvuus suhteessa yleiseen miellyttävyyteen.

Tanssilajin miellyttävyys	Miellyttävyys	Musiikin innostavuus	Tanssin sujuvuus
+2	0	-8	-14

Vertailuluvut on laskettu kaikkien 66 tanssikokemuksen osalta vertailtaessa arvoja suhteessa yleiseen miellyttävyyteen. Tanssilajin osalta vastaukset ovat siis kokonaisuutena katsottuna vahvemmin yhteydessä yleiseen arvoon, sillä ne eroavat vähiten. Tanssin sujuvuus eroaa eniten. Mielestäni tätä selittää osaltaan tutkimusjoukon tausta ammattiin opiskelevina. Oletan että tämä joukko arvioi tanssin sujuvuutta kriittisesti.

Jäin aineiston perusteella pohtimaan myös tanssitaustan homogeenisyyden vaikutusta tanssin miellyttävyyteen. Kansanomaisissa paritansseissa, niin sanotuissa vakiotansseissa ja swinglajeissa on kaikissa omanlaisensa vientiseuraamisen tapoja, ja vartalon käyttö eri seurataanssien ja kansanomaisien paritanssien välillä on hyvin erilaista. Tanssitausta vaikuttaa henkilön näkemykseen ja keholliseen kokemukseen siitä, miltä paritanssin ja paritanssikontaktin pitäisi tuntua. Tässä tutkimuksessa ei kysytty osallistujien tanssitaustaa, mutta jäin pohtimaan, olisiko aineistosta ollut löydettävissä tanssiparien tanssitaustan yhdenmukaisuutta ja olisiko sillä ollut vaikutusta tanssin miellyttävyyteen.

Tanssilajikohtaisesti miellyttävimmät kokemukset tuotti rumbabolero ja vähinten miellyttävät tango ja hidas valssi. Tanssilajikohtaiset erot ovat kuitenkin varsin pieniä. Taulukossa (3) on laskettu yhteen tanssilajin aikana annettujen miellyttävyyspisteiden summa.

TAULUKKO 2: Tanssittujen tanssilajien aikana tanssikokemusten miellyttävyysarvot yhteensä.

Sottiisi	Rumbabolero	Tango	Swing	hidas valssi
44	47	41	44	41

5.3 Yhteinen jaettu kehoisuus, yhteinen tanssikokemus?

Vertailtaessa tanssiparien yhteiselle kokemukselle annettuja arvoja, oli mielestäni mielenkiintoista ja myös yllättävää, se miten paljon parien kesken tanssin miellyttävyydelle annetut pisteet erosivat toisistaan. 66 tanssikokemuksen joukosta alle kolmanneksessa annettu arvio oli sama tanssiparin kanssa. 12 tanssikokemuksen osalta arvio erosi jopa kahdella numerolla. Keskiarvo hajonnalle oli yksi. Tanssin miellyttävyys poikkesi yhdellä pisteellä yhteensä 28 tanssin osalta ja se oli yleisin poikkeama. Saman arvosanan molemmat osapuolet olivat antaneet yhteensä 13 tanssin osalta eli 26/66 tanssikokemuksesta. Tämä tarkoittaa prosentuaalisesti 39,4% kokemuksista koettiin tanssiparin kesken yhtä miellyttäväksi.

Tutkimuksen aineistosta ei löytynyt poikkeamille selkeää selittävää tekijää tai yhteyttä kyselyiden tuottaman aineiston perusteella. Aineiston perusteella ei voida siis sanoa, miksi tanssiparin vastaukset erosivat toisistaan tai minkälaiset ajatukset pariin kohdistuen vaikuttavat eniten tanssikokemuksen miellyttävyyteen.

Miellyttävyydestä arvosana 5 (korkein) annettiin yhteensä seitsemästä tanssikokemuksesta ja vain yhden tanssin osalta parin molemmat osapuolet olivat antaneet arvosanan 5. Kyseisen tanssi oli mielenkiintoinen, sillä molemmat osapuolet olivat antaneet saman arvosanan myös musiikista (5), tanssilajista (5) sekä tanssin sujuvuudesta (4). Kyseisen tanssin osalta molemmat osapuolet olivat arvioineet tanssiparin myös korkeimpaan ryhmään fyysisen lähestyttävyyden, paritanssillisten taitojen sekä helposti lähestyttävyyden osalta. Kaiken kaikkiaan kyseinen tanssi vaikutti täyttävän kaikki hyvän tanssikokemuksen vaatimukset.

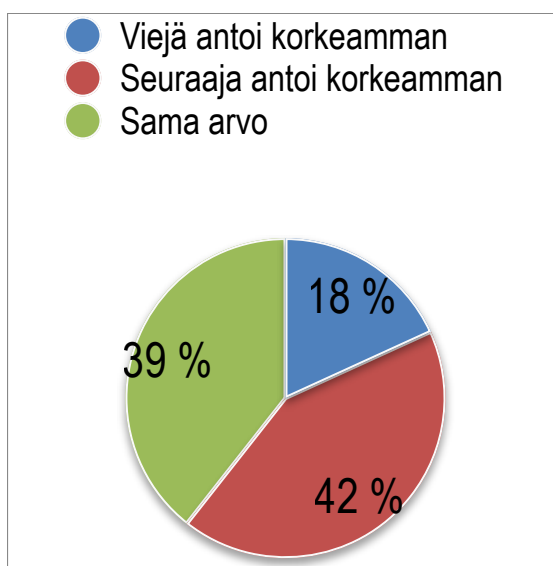
Tutkimusryhmän edustaja kertoi omasta näkemyksestään onnistuneesta paritanssikokemuksesta seuraavaa: "Sopivan parin kanssa tanssiessa koin kummankin keskittyvän juuri siihen hetkeen ja yhteiseen tanssiin. Toisen kehon kuuntelu ja itse kuulluksi tuleminen tekivät tilanteesta minulle hyvän."

5.4 Viejän ja seuraajan roolin vaikutus miellyttävyyteen

Tämän tutkimuksen 66 tanssikokemuksesta seitsemän (7) osalta miellyttävyydestä oli annettu arvosana viisi (5). Näistä vain kaksi (2) oli annettu viejän roolia tanssittaessa ja viisi (5) seuraajan roolissa. Arvosana kaksi oli heikoin miellyttävyyсарvosana, joka tutkimuksessa annettiin. Tämä arvosana oli annettu kuuden (6) tanssikokemuksen osalta. Näistä neljä (4) oli annettu viejän roolissa ja kaksi (2) seuraajan roolissa. Seuraajan roolin miellyttävyyttä aineisto myös muilta osin. Kun lasketaan yhteen kaikki miellyttävyydestä annetut pisteet, seuraajana miellyttävyyttä kertyi yhteensä 124 pistettä, mutta viejänä vain 114.

Aineiston perusteella voidaan mielestäni esittää, että tutkimusryhmä koki viejänä tanssimisen vähemmän miellyttäväksi kuin seuraajana. Tätä väitettä tukee myös vertailu tanssiparien keskinäisten vastausten suhteen. 12 tanssissa (12/33) tanssiparin arvosana miellyttävyydestä oli sama. Viejä antoi seuraajaa korkeammat pisteet miellyttävyydestä vain kuuden (6) tanssin osalta kun seuraaja antoi korkeamman arvon 14 tanssissa (14/33). Tätä havainnollistaa taulukko 3.

KUVIO 1: Tanssiparin keskinäisten vastausten suhde toisiinsa rooleittain.

TAULUKKO 3: Tanssiparin miellyttävyydepisteiden ero vientiseuraamisroolin mukaan

vastaus sama	viejä antoi korkeamman arvon	seuraaja antoi korkeamman
13/33	6/33	14/33

5.5 Miellyttävä paritanssikokemus

Tässä tutkimuksessa tutkimusryhmä kuvaili arvosanalla 5 miellyttävyyden osalta arvioitua tanssikokemusta seuraavasti:

ihana pehmeä jatkuva, Kuunteleva, kevyt, hurvitteleva, pirstaleinen, vauhdikas, sulava, rauhallinen, itsevarma, raikas, lempeä, uudenlainen, rauhallinen, lempeä, virkistävä, luonteva, menevä, svengaava

Viejän roolissa täyden miellyttävyyden tanssikokemuksen antanutta parikontaktia kuvailtiin seuraavasti:

pehmeä, Varma

Seuraajana täyden miellyttävyyden tanssikokemuksen parikontakti koettiin seuraavanlaiseksi

pehmeä, luonteva, pehmeä, varma

Sanat *pehmeä* ja *varma* toistuvat molemmissa rooleissa annetuissa sanoissa. Voidaan siis todeta, että näitä ominaisuuksia arvostetaan molemmissa rooleissa hyvässä paritanssikokemuksessa. Erityisesti sana *pehmeä*, valikoituu kontaktia kuvaavaksi sanaksi puolessa arvosanan 5 saaneista tanssikokemuksista.

Heikoiten miellyttävyydessä arvioituja tanssikokemuksia kuvattiin seuraavilla sanoilla:

vasteinen, etenevä, yksipuolinen, väkinäinen, epäsuhta, turvallinen, kireä, hauska, puuduttava, epävarma, neutraali, hidas, selkeä, tuskainen

Tutkimuksen vapaan sanan -osiossa tutkimushenkilö kuvailee tanssin onnistumista seuraavasti:

”Huomaan, että 1) avoin asenne, 2) rento kokeilunhalu, 3) yhteisen tanssin ilon välitön viestiminen ja 4) asettuminen/keskittymiskyky yhteiseen tanssiin vaikuttavat siihen, kuinka miellyttäväksi ja helposti lähestyttäväksi koen tanssiparin.”

6. POHDINTA

Tutkimuksesta sai mielenkiintoista pohdittavaa ja aihetta lisätutkimukseen. Paritanssikokemus on subjektiivinen ja monimuotoinen havaintojen yhdistelmä. Tämä tutkimus keskittyi tanssilajin, musiikin ja tanssipariin kohdistuvien ajatusten mahdolliseen kehollistumiseen. Näiden osalta tutkimusaineiston perusteella voidaan todeta, että niistä eniten tanssilajilla oli vaikutusta tanssin miellyttävyyteen.

Tutkimusaineistosta löytyi vahvempi yhteys miellyttävyydellä ja vientiseuraamisen roolilla kuin olin ajatellut. Seuraajan roolissa tanssittaessa miellyttävyys oli voimakkaampaa kuin viejän roolissa. Kyseinen tutkittavien joukko oli hyvin spesifi ja koostui tanssinopettajaksi opiskelevista. Mielestäni tällä saattaa olla suuri vaikutus tutkimusaineistoon. Epäilen, että suuremmalla ja moninaisemmalla otannalla löytyisi myös yhteys roolilla ja miellyttävyydellä mutta se saattaisi olla yhteydessä tanssijan sukupuoleen, ainakin seurataanssia enemmän harrastaneiden osalta. Seurataanssia kun on perinteisesti tanssittu pareissa, jotka muodostuvat kahdesta eri sukupuolen edustajasta. Tutkittavien joukko oli osana opintojaan harjoitellut tanssimista molemmissa rooleissa, ja siitä syystä sukupuoli ja sen vaikutus jätettiin tämän tutkimuksen ulkopuolelle. En myöskään ollut etukäteen ajatellut vientiseuraamisen roolilla olevan niin paljon vaikutusta, kuin mitä tutkimus osoitti.

Epäilen, että suuremmalla ja heterogeenisemmällä otannalla olisi voitu löytää vahvempia yhteyksiä tanssin miellyttävyyteen näkemyksellä tanssiparin osaamisesta. Tässä tutkimuksessa tutkittavien joukko opiskelee tanssia ja on harjoitellut sitä. Paritanssitaidollisen osaamisen variaation voidaan olettaa olevan hyvin pientä verrattuna suurempaan joukkoon, joka olisi kerätty esimerkiksi autenttisemmasta seurataanssitilanteesta, kuten vaikkapa lavatansseista.

Tässä tutkimuksessa keskityin tarkastelemaan ajatusten kehollistumista tutkimushenkilöiden kyselyiden kautta antamien vastausten pohjalta. Tällä tavoin ei tämän tutkimusryhmän avulla löytynyt yhteyttä tanssipariin kohdistuvien ajatusten ja tanssin miellyttävyyden suhteen. Mahdollisessa jatkotutkimuksessa olisi mielenkiintoista perehtyä kehon liikkeiden analysoinnin kautta ajatusten kehollistumiseen paritanssissa. Epäilen, että sellaisen analyysin kautta voisi paljastua enemmän. Jotkut kehollistuvat ajatukset eivät paljastu tietoisesti vaan ainoastaan kehollisesti (Blom & Chaplin 2000). Näin ollen vain kehollisesti ilmenevät ajatukset eivät käy ilmi myöskään kyselyn

kautta, sillä kysely kartoittaa vain tietoisella tasolla ymmärrettyjä ajatuksia. Näin paljon tarvetta paritanssikontaktin ja ajatusten kehollistumisen ilmiöiden kartoittamisessa lisätutkimuksen avulla.

6.1 Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti

Tutkimusryhmän henkilöt ovat tutkijalle hyvin tuttuja. Kuitenkin yksilöiden vastaukset ovat numeroitu ja niitä tarkastellaan tilastollisesti, joten henkilökohtainen kontakti ei vaikuta tutkimuksen reliabiliteettiin mielestäni tutkijan näkökulmasta. Jotkut kysymykset ovat henkilökohtaisia, joten henkilökohtainen kontakti tutkijaan voi kyseenalaistaa tutkittavien vastauksien rehellisyyden. Jotkut tutkimukseen osallistuneet henkilöt antoivat palautetta, että joihinkin kysymyksiin oli kiusallista vastata tutkittavien henkilöiden ja tutkijan läheisen suhteen vuoksi.

Tutkimus on case-tutkimus, joten tulokset eivät ole yleistettävissä suoraan. Kuitenkin voidaan aineiston perusteella tehdä suuntaa-antavia tulkintoja. Tutkittavien joukko edustaa spesifiä ihmisjoukkoa seurataanssin osalta, sillä joukolla on homogeeninen osaaminen tanssituissa tanssilajeissa ja lisäksi ovat harjoittaneet kinesteettistä empatiaa, paritanssillisia taitoja sekä suhtautumista paritanssitilanteeseen. Näin ollen voidaan todeta, että todennäköisesti joukon homogeenisyys tekee ryhmän sisäisen variaation vastauksissa ja ajatusten kehollistumisessa varsin vähäistä.

Jotkut tutkittavat myös kokivat kyselyyn 2 vastaamisen kiusallisena tai haastavana tutkijan ja tutkittavien välisen tuttuuden vuoksi. Tämä käy ilmi heidän antamissaan vastauksissa kyselyn 2 vapaan sanan osassa.

”Koen, että tähän tutkimukseen oli kiusallista ja epämiellyttävää vastata tutkijan ja tutkimusotannan läheisyyden vuoksi.”

”Todella vaikeaa on luokitella ihmisiä varsinkin näitä kavereita joiden kanssa tanssii todella paljon myös paritansseja. Erot noiden ryhmien välillä on toooosi pieni.”

”Haluaisin korostaa, että omat vastaukseni eivät ole jyrkkiä, eli 1 ja 3 ryhmän ero ei ole kovinkaan suuri ja voisin hyvin laittaa monessa kysymyksessä kaikki osallistujat samaan lokeroon. En siis koe, että kukaan ryhmästä oli huono tanssija tai epämiellyttävä henkilö.”

Pyrin myös vastauksessani hakemaan keskiverto tilannetta, sillä jokainen kerta ja päivä on eri. ”

6.2 Tulevaisuus

Paritanssissa kaksi maailmaa kohtaa ja pyrkii jaettuun kehollisuuteen ja olemaan yhtä, liikkumaan yhtenä yksikkönä. Paritanssitilanteesta tekee kiinnostavan myös sen henkilökohtaisuus. Oletuksena tutkimuksessani oli, että toiseen ihmiseen kohdistuvat ajatukset vaikuttavat paritanssitilanteessa tanssikokemuksen miellyttävyyteen. Tätä aihetta olisi kiinnostavaa tutkia lisää.

Opinnäytetyötä tehdessäni olen innostunut paritanssiprosessista yhä enemmän. On ollut mielenkiintoista tutkia ja analysoida vastauksia ja etsiä niistä trendejä ja ilmiöitä, yhtäläisyyksiä ja eroja. Paritanssitilanteessa kiehtoo tilanteen monimuotoisuus ja ainutkertaisuus sekä tanssikokemuksen subjektiivisuus. Tutkimusaineisto tukee mielestäni osaltaan tanssikokemuksen subjektiivisuuden ajatusta. Tanssiparin väliset vastaukset yhdessä tanssimisesta eroavat jonkin verran keskenään. Syitä tähän voidaan etsiä tanssitaustasta, tottumuksesta tai makukysymyksistä liittyen esimerkiksi vientiseuraamiseen. Holistisen ihmiskäsityksen mukaan ihminen on kokonaisuus. Jokainen kokemus, aistimus ja havainto kulkee tulkinnan läpi. Tulkinta puolestaan vaikuttavat aiemmat kokemukset, muodostuneet skeemat ja käsityksemme itsestämme, maailmasta ja muista ihmisistä. Persoonallisuus ja ihminen kokonaisuudessaan vaikuttaa paritanssitilanteessa toiseen ihmiseen.

On siis haastavaa tarkkaan analysoida paritanssiprosessia yksilön näkökulmasta, sillä prosessi on moninainen ja sisältää lukuisia kehollistuneita ajatuksia, skeemoja, opittuja taitoja ja tietoisia sekä tiedostamattomia improvisoituja liikkeellisiä viestejä.

Tämän tutkimuksen tutkittavien joukko edusti spesifiä ja homogeenistä ryhmää, jonka paritanssiliset taidot ovat kehittyneet yhdessä tanssittaessa. Tutkimusryhmän yksilöillä oli jo paljon yhteisiä tanssikokemuksia. Näin ollen tanssillinen tausta on enemmän tai vähemmän tullut samankaltaiseksi. Keskinäinen lähellä olo oli myös ryhmälle hyvin tuttua. Tutkittavat ovat tanssineet toistensa kanssa jo useita kertoja ja opiskelevat tanssinopettajaksi, joten heidän kinesteettisen empatiakykynsä voi olettaa olevan melko korkea verrattuna yleisempään ja suurempaan joukkoon. He

myös analysoivat liikettä tietynlaisista lähtökohdista ja havainnoivat hyvin toisen kehon liikettä fyysisessä kontaktissa. Tutkittavat käyttävät tiettyä puhetapaa, sillä he ovat tanssin diskurssissa sisällä. On siis todettava, että aineistoa tarkasteltaessa ja tämän tutkimuksen tuloksia pohdittaessa on otettava huomioon tulosten heikko yleistettävyyys spesifin ja homogeenisen tutkimusotannon vuoksi. Tämän tutkimuksen perusteella ei voi vetää yleispäteviä johtopäätöksiä. Tutkimustuloksista löytyi kuitenkin kiinnostavia ilmiöitä, joita olisi mielenkiintoista ja hyödyllistä tutkia lisää. Paritanssikontakti ja sen ilmiöiden purkaminen olisi mielenkiintoista myös videoita apuna käyttäen ja liikettä analysoiden. Tämän tutkimuksen pohjalta saatua tietoa voisi hyödyntää jatkotutkimuksen kohdetta ja näkökulmaa suunniteltaessa.

LÄHTEET

Anttila, E. 2019. Ihmis- ja oppimiskäsitykset taideopetuksessa. Teatterikorkeakoulun julkaisusarja 58. viitattu 29.3.2019 klo 12:53, <https://disco.teak.fi/anttila/>

Blom, L. 2000. The moment of Movement. Dance Improvisation. London: Dance Books Ltd.

Carlson, E. 2018. Me, You and the Dance Effects of Individual Differences and Social Context on Music-induced Movement. Jyväskylän yliopisto.

Dunderfelt, T. 2011. Elämänkaaripsykologia. 14. painos. Helsinki: WSOYpro Oy.

Hakulinen, K. ja Yli-Jokipii, P. 2007. Tanssilavakirja. Porvoo: WS Bookwell Oy.

Hanna, J. 1987. To Dance is Human. The Theory of nonverbal communication. University of Chicago Press. Ltd. London.

Hacklin, S., Hotanen, H., Yli-Tepsa, H. 2011. Merleau-Ponty, Maurice. Artikkelit filosofia.fi -sivustolla. Viitattu 2.4.2019 klo 13:27, <https://filosofia.fi/node/6875#Havainto>

Hari, R. 2007. Ihmisaivojen peilautumisjärjestelmät. Suomen Akatemian tukema artikkeli. Helsingin yliopisto. Viitattu 3.4. klo 21:32, <http://www.ebm-guidelines.com/xmedia/duo/duo96592.pdf>

Hoppu, P. 2013. Other Flesh: Embodiment in Couple and Group Dances. Artikkelit on julkaistu 2013. Nordic Journal of Dance, Vol. 4.

Karoblis, G. 2007. Controlling Gaze, Chess Play and Seduction in Dance: Phenomenological Analysis of the Natural Attitude of the Body in Modern Ballroom Dance. Norwegian University of Science and Technology.

Klemola, T. 1995. Liikunta tienä kohti varsinaista itseä. Tampere: Tampereen yliopisto.

Kontturi-Paasikko, L. 2012. Parin kanssa paremmin. Ajatuksia paritanssin opettamisesta tanssinopettajille ja -harrastajille.

Laine S. 2018. Tanssi tekee näkyväksi itselle ja toiselle. Minä olen -lehti 4/2018. Viitattu 29.3.2019 klo 13:57, <https://minaolenlehti.fi/tanssi-tekee-nakyvaksi-itselle-ja-toiselle/>

Lauronen, L. 2015. Kekkalointia ja kädenaliveivareita. Tilankäyttö suomalaisissa lavatansseissa. Pro Gradu-tutkielma. Tampere: Tampereen yliopisto.

Monni, K. 2004. Olemisen poeettinen liike. Tanssin uuden paradigman taidefilosofisia tulkintoja Martin Heideggerin ajattelun valossa sekä taiteellinen työ vuosilta 1996–1999
Teatterikorkeakoulu, tanssitaiteen laitos.

Mäkinen, M. 2018. Taiteellinen tutkimus kontakti-improvisaation arvoista somaesteettisen esityksen kehityksessä. Acta Scenica. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu. Viitattu 30.3.2019 klo 10:23, <https://actascenica.teak.fi/makinen-mirva/4-1-kontakti-improvisaation-historiaa/>

Parviainen, J. 1994. Tanssi ihmisen eksistenssissä. Filosofinen tutkielma tanssista. Tampere: Tampereen yliopisto.

Parviainen, J. 2006. Meduusan liike. Mobiiliajan tiedonmuutoksen filosofia. Helsinki: Gummerus Kirja.

Pylvänäinen, P. 2018. Dance Movement Therapy in the Treatment of Depression. Change in Body Image and Mood - A Clinical Practice Based Study. Väitöstutkimus. Jyväskylän yliopisto.

Rauhala, L. 1992. Humanistinen psykologia. Helsinki: Yliopistopaino.

Anttila E. (2019) mukaan. Viitattu 29.3.2019 klo 12:42, <https://disco.teak.fi/anttila/4-4-holistinen-ihmiskasitys/>

Rauhala, L. 2005. Ihmiskäsitys ihmistyössä. Helsinki: Yliopistopaino.

Rastas, T. 2008. Kokemuksen rakentuminen ja muutos psykoterapiassa. Tapaustutkimus Lauri Rauhalan psykoterapian filosofisen analyysin pohjalta. Pro gradu-tutkielma. Jyväskylän yliopisto.

Rouhiainen, L. 2014. Teoksessa: Anttila, E. & Järvinen, . & Rouhiainen, L. (2014): ”Taiteellinen tutkimus yhtenä tanssintutkimuksen juonteena.” Teoksessa Tanssiva tutkimus: Tanssitutkimuksen menetelmiä ja lähestymistapoja, toim. Hanna Järvinen & Leena Rouhiainen. Nivel 03. E-kirja. Helsinki: Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu.

Saaranen-Kauppinen, A. ja Puusniekka, A.. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Yhteiskuntatieteellinen tietokirjo. Tampere. Viitattu 2.4.2019 klo 23:42,

<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>

Vilkko-Riihelä, A. 1999. Psyhyke. Psykologian käsikirja. Porvoo: WSOY-Kirjapainoyksikkö.

LIITTEET

LIITE 1: Kysely 1

Vastaa jokaisen tanssin jälkeen tähän kyselyyn. Älä mieti liian pitkään vaan vastaa heti tanssin jälkeen rehellisesti ja suoraan. Pyri vastaamaan nimenomaan kyseistä tanssia koskien. Pakollinen*

Monettako tanssia vastauksesi koskevat?

Oma vastauksesi

Oma osallistujakoodini *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Tanssiparini *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Pakollinen

Roolini *

Viejä Seuraaja

Kuinka miellyttävä sinulle oli kyseinen tanssilaji?

Ei lainkaan mieluisa Erittäin mieluisa

1 2 3 4 5

Kuinka innostavaksi koit tanssin aikana soineen musiikin?

Ei lainkaan innostava Erittäin innostava

1 2 3 4 5

Kuvaile tanssikokemusta kolmella yksittäisellä adjektiivilla

Oma vastauksesi

Kuvaile fyysistä kontaktia yhdellä sanalla

Oma vastauksesi

Kuinka miellyttäväksi koit tanssin asteikolla 1-5

Ei lainkaan miellyttävä Erittäin miellyttävä

1 2 3 4 5

Kuinka hyvin tanssi mielestäsi sujui yhdessä?

Ei sujunut lainkaan Olin parhaimmillani

1 2 3 4 5

LÄHETÄ

LIITE 2: Kysely 2

Oma koodini
Oma vastauksesi

Tämän päivän sessio

Ensimmäisen osion kysymykset koskevat nimenomaan tämän päiväistä tanssisessiota. Vastaa kysymyksiin koskien nimenomaan tuntemuksiasi päivän tanssitilanteessa.
Kuinka miellyttävä oli tanssitilanne tämän päivän sessiolla?

Ei lainkaan miellyttävä				Erittäin miellyttävä
1	2	3	4	5

Kerro muutamalla sanalla avoimesti minkälainen oli mielialasi tanssisession alkaessa. Oliko päiväsi siihen asti ollut tavanomainen vai miten kuvailisit mielialaasi tilanteeseen saapuessasi? Muuttuiko mielialasi session aikana? Oliko mielialassasi muuta mainittavaa session aikana?

Oma vastauksesi

Taustatietoja

Seuraavassa osiossa kerätään tausta-aineistoa tutkimusta varten. Vastaathan kysymyksiin suoraan ja rehellisesti. Nämä kysymykset EIVÄT koske tämän päiväistä tanssitilannetta vaan tanssia ja tanssipareja yleensä, Ei siis ainoastaan koskien tämän päivän sessiota.

Jos sinun pitäisi sijoitella tanssisessioon osallistuneet tanssijat kolmeen ryhmään tanssillisen osaamisen perusteella niin kuinka jakaisit heidät? Vastaa nimenomaan koskien paritanssillista osaamista yleisesti. Nimeä henkilöt kaikki johonkin ryhmään. Ryhmään 1 sijoitetaan osaavimmat tanssijat, ryhmään 2 keskitason ja ryhmään 3 heikoimmin osaavat tästä otannasta. Käytä vähintään kahta näistä ryhmistä. Kirjoita vastauksesi vastauskenttään kokonaisuudessaan. Voit käyttää joko nimiä tai yllämainittuja numerokoodeja (esim. ryhmä1:Pirkko, Kalevi ja Pertti ryhmä2: Ursula jne. tai ryhmä 1: numerot 19, 62 ryhmä 3: 9, 11)

Oma vastauksesi

Sijoita seuraavaksi tanssisessioon osallistuneet henkilöt kolmeen ryhmään perustuen siihen, kuinka helppo ihmisen lähellä on olla. Ryhmään yksi sijoitetaan ihmiset joiden lähellä on helpoin olla, ryhmään 2 keskitaso ja ryhmään 3 kaikkein haastavimmaksi koetut. Jokaiseen ryhmään tulee sijoittaa vähintään yksi henkilö. Kirjoita vastauksesi vastauskenttään kokonaisuudessaan (esim. ryhmä1:Pirkko, Kalevi ja Pertti ryhmä2: Ursula jne.).

Oma vastauksesi

Sijoita tanssisessioon osallistuneet henkilöt kolmeen ryhmään koskien sitä kuinka fyysisesti lähestyttävänä pidät näitä henkilöitä. Huomio henkilöiden ulkoinen olemus, tuoksu ja kosketus. Pyri vastaamaan sukupuolineutraalisti. Sijoita ryhmään 1 fyysisesti miellyttävimmät henkilöt, ryhmään 2 keskitaso ja ryhmään 3 kaikkein haastavimmaksi kokemasi henkilöt. Kirjoita vastauksesi vastauskenttään kokonaisuudessaan ja käytä vähintään kahta ryhmää (esim. ryhmä1:Pirkko, Kalevi ja Pertti ryhmä2: Ursula jne.).

Oma vastauksesi

Mihin ryhmään sijoittaisit itsesi näissä edellisissä ryhmissä? Sijoita itsesi myös edellisiin ryhmiin (sekä paritanssitaidon, helposti lähestyttävyyden että fyysisen lähestyttävyyden osalta). Lisää oma nimesi tai numerokoodisi ylläoleviin kysymyskohtiin muiden nimeämiesi henkilöiden joukkoon.

Oma vastauksesi

Vapaa sana: halutessasi voit täydentää vastauksiasi, kertoa omasta suhteestasi paritanssiin lyhyesti tai suhtautumisesta tähän tutkimukseen.

Oma vastauksesi

Suuri kiitos osallistumisesta tutkimukseen!

Vastaukset analysoidaan ja niitä käytetään ainoastaan yleistysten ja ilmiöiden etsintään eikä kenenkään henkilöllisyys tai vastaus ole muiden osallistujien nähtävissä tai pääteltävissä. Tutkimusaineistoa ei luovuteta kolmansien osapuolten käyttöön missään muodossa.

LÄHETÄ